

[Hagen Hagensen]

er i en ejendom, kan optages til kurs af andre.

I den forbindelse kan jeg for resten ikke se, hvad der skulle være i vejen for, at man også fratrag sin gæld ved formueopgørelsen, selv om man fik ejendommen med til en kontant vurdering, for gæld er nu engang gæld, og den kommer man til at betale. Der kan være tale om, at den undertiden kan indfries til kurs, og så må man se på de forhold. Men der er i hvert fald ikke spor tvivl om, at den, der betaler tilbage i kroner og øre, hvad der er lånt, må betragte det som værende gæld med pant i den ejendom, han har.

Nu er vurdering jo vurdering, og skat er skat – det sagde ministeren i hvert fald, da vi drøftede det forslag, der var på dagsordenen forud for det, vi nu er ved at tale om. Alligevel pegede ministeren på, at dette ikke ville give lavere skatter, for det var afhængigt af skattesatsen. Men skal vi ikke holde de ting ude fra hinanden og bare prøve på i øjeblikket at nå frem til, hvad der er en rimelig og retfærdig vurdering af fast ejendom? Efter hvilket princip skal den foretages? Jeg for mit vedkommende vil på forslagsstillernes vegne fastholde, at det rimelige og retfærdige er et kontantvurderingsprincip.

Vi er også nået frem til, at stort set alle har sagt – om end med lidt forskellig begrundelse – at det kunne man gå ind for.

Jeg kunne godt gøre nogle bemærkninger om, hvilke afsmittende virkninger en kontantvurdering kan have på en række forhold, men det er vel naturligt, at det gøres under udvalgsarbejdet. Jeg forventer nu, at vi virkelig kommer i gang med at få gennemdrøftet tingene med henblik på at få dette gennemført i forbindelse med, at 17. alm. vurdering kommer til udførelse.

Det er blevet sagt allerede fra talerstolen i dag, at der ikke er noget særlig revolutionerende i selve vurderingsmetoden. Man siger, at vurderingsrådene også under en kontantvurdering må anvende det hidtil gældende princip. Så omregner man vurderingen bag efter, og det kan udmærket godt nås, således at den ansættelse, der kommer frem til ejerne, kan være beregnet af maskinerne, efter at vurderingen er sket.

Jeg kan godt se, at der er en del tekniske vanskeligheder, fordi man er langt fremme med at tilrettelægge 17. alm. vurdering. Men

jeg synes, det blev sagt klart af en af ordførerne, at man godt under 17. alm. vurdering kunne gøre brug af kontantvurderingsprincippet ved at lave disse omberegninger. Og så kan jeg ikke se, at man ikke også skulle kunne nå at gøre det, når 17. alm. vurdering er tilendebragt ude i vurderingskredsene. Det vil jo først ske et langt stykke tid efter 1. april 1981, og så vil der være mulighed for, at man omstiller sig på at lave de beregninger, der skal til, før ansættelserne går ud til de enkelte ejere.

Alt i alt må jeg sige, at jeg synes, at der under denne drøftelse har vist sig en sådan åbning, at det må håbes, at man simpelt hen denne gang kommer igennem med at få løst spørgsmålet om et rimeligt vurderingsgrundlag for fast ejendom, som derved bringes på linje med, hvad andre formueværdier optages til.

Jeg vil som sagt gemme alle de andre bemærkninger til udvalgsarbejdet, for jeg synes, at der er så meget positivt i den modtagelse, lovforslaget har fået, at der egentlig nødig skulle siges meget mere i dag, før vi har prøvet igennem udvalgsarbejdet at nå frem til i bred enighed at gennemføre lovforslaget om kontantvurderingen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om løbende beskatning af værditilvæksten på pensionsordninger m. v.

[Af Rahbæk Møller (SF) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 43. Fremsat 18/11 80).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Som forslagsstillerne ved, har regeringen ført drøftelser med livsforsikringsselskaberne og pensionskasserne om, at disse i en 5 års periode skulle investere 20 pct. af deres årlige aktivforøgelse på risikovillige vilkår i betalingsbalanceerhvervene. Som bekendt er disse drøftelser endt negativt, og regeringen overvejer herefter situationen, hvilket naturligt er. I overvejelserne indgår også spørgsmålet om en eventuel beskatning af livsforsikringsselskaberne og pensionskasserne.

Det rejser imidlertid meget store problemer, og jeg tror ikke, at man kan løse disse meget store problemer på en sådan måde, som anvises her. Jeg tror, at det kræver meget dybere overvejelser, inden man i givet fald kunne gribe til en beskatning, og jeg er også i tvivl om, hvorvidt metoden overhovedet er praktikabel, når det kommer til stykket.

Stavad (S):

Det beslutningsforslag, SF har stillet, rører ved en problemstilling, som jeg er sikker på folketinget ikke kommer uden om at beskæftige sig med. Lad os først se på baggrunden for selve problemstillingen.

Samfundet har i høj grad brug for en opsparring for at kunne udvikle sig, således at der kan blive kapital til nødvendige investeringer, men de nuværende regler indebærer, at pensionskassemidler af forskellig art opnår en realvækst på 6–10 pct. p.a. – altså ud over inflationen – som ikke undergives nogen form for løbende beskatning. Hvis vi intet foretager os, vil vi opleve pensionister, der vil opnå pensioner, der er 2, 3, ja, helt op til 4 gange så høje som den løn, de pågældende har optjent i den erhvervsaktive alder. De beløb, der er opsparet, har ingen værdi i sig selv. Kun såfremt de opsparede beløb anbringes, så de er med til at skabe en større produktion, vil de have en reel værdi. I modsat fald vil de indebære et forøget skatetryk, en stærkere inflation eller et forøget betalingsbalanceunderskud – måske alle tre ting på én gang.

Jeg er dog ikke overbevist om, at den måde, som forslagsstillerne gennem beslutnings-

forslaget har anvist, er den rigtige løsning på problemet. Det, der volder problemer i denne sammenhæng, er nemlig ikke rentens højde, men først og fremmest realrenten, altså forskellen mellem inflation og rente. Ser vi på realrenten over en længere periode, vil vi konstatere, at den langtfra har været konstant. Det må samtidig bemærkes, at realrenten de sidste 5–6 år har været meget høj, nemlig 8–9 pct. Den løsningsmodel, der således med retfærdighed kan anvendes, bør baseres på overvejelser om en beskatning af realrenten.

En sådan løsning indebærer samtidig, at pensionskassemedlemmerne ikke får forringet deres pension i forhold til de forventninger, der med rimelighed kan stilles til en pensionsordning, idet det aldrig har været tanken, at pensionskassemidler skulle opnå en realtilvækst som den, vi har oplevet i de senere år. Det er ikke kun os som ansvarlige politikere, der er bekymrede for udviklingen på pensionsområdet. Også Nationalbanken er kommet med advarende udtalelser, hvilket også bør gøre indtryk på borgerlige politikere. Det plejer i hvert fald at være noget, man lægger vægt på.

Vi er i øvrigt meget enige med forslagsstillerne i – som det er anført i bemærkningerne – at en beskatning af værditilvæksten ikke løser alle problemer, men at der også kan være grund til at se på andre problemstillinger i den sammenhæng. Også det bør dog gøres med en rimelig hensyntagen til bestående aftaler.

Forslagsstillerne foreslår i bemærkningerne, at det indbragte provenu anvendes til at forhøje folkepensionen og til foranstaltninger til forbedring af beskæftigelsen og betalingsbalancen. Forslaget kan umiddelbart have vores sympati, men det må vist siges, at forslagsstillerne ikke helt har forstået de pengepolitiske og finanspolitiske sammenhænge.

Som det er fremgået af det, jeg har sagt, har vi stor sympati for ideen bag det fremsatte forslag, men stiller os tvivlende over for den anviste løsningsmodel.

Må jeg samtidig erindre om, at skatteministeren har nedsat et udvalg, der skal belyse den såkaldte renteskatteordning. Vi håber, der her vil vise sig muligheder for at løse værditilvækstproblemet, hvorfor jeg ikke kan tilsige socialdemokratiets støtte til forslaget på det foreliggende grundlag.

vå

Ivar Hansen (V):

Jeg lagde selvfølgelig mærke til ministerens bemærkning om, at det ikke var lykkedes for regeringen at få pensionkasser til at deltage i en udlånsvirksomhed til dele af erhvervslivet, og at regeringen – sådan måtte jeg forstå det – nærmest som en følge heraf nu realistisk måtte overveje en eller anden form for beskatning.

Jeg vil da ikke undlade den bemærkning, at det måtte føles lidt beklemmende, at pensionskasserne i og for sig – sådan måtte vi opfatte det – nærmest blev truet af regeringen til at udlåne deres midler til en særlig lav rente. Hvis man ikke ville det, var alternativet en beskatning.

Jeg må forstå det sådan, at det er noget, regeringen realistisk overvejer for øjeblikket. Så må vi jo vente og se, hvad det i realiteten er, når et lovforslag, der vel må blive resultatet, dukker op på et eller andet tidspunkt i denne folketingsssamling.

Jeg synes, det foreliggende forslag er lidt uklart med hensyn til, på hvilket tidspunkt man vil gå ind. Er man fra SFs side indstillet på at tilsidesætte indgåede aftaler? Er det allerede etablerede pensionsordninger, man ønsker at gå ind i, eller er det alene fremtidige? Jeg må nærmest forstå det sådan, at man er indstillet på at gå ind med øjeblikkelig virkning, også i aftaler, der allerede og måske for længst er indgået.

Jeg tror derudover, eller rettere sagt: vi ved det – og alene det element må vi selvfølgelig klart tage afstand fra – at SF har et særligt forhold til begrebet værdistigning. Vi behandlede forleden dag et forslag fra SF om en løbende afgift af værditilvæksten på fast ejendom, og da fik vi at vide, at værditilvækst var enhver prisstigning. Vi måtte se, da vi behandlede det forslag fra SF, at man ganske så væk fra det, der hedder inflation, og det forekommer mig, at SF i forbindelse med det forslag, vi her behandler, har helt det samme forhold til begrebet inflation i forbindelse med opsparing.

Vi er ikke i tvivl om i venstre, at en gennemførelse af det forslag, SF her har fremsat, klart vil have som en af sine virkninger, at vi i det danske samfund vil komme til at opleve en mindre privat opsparing, en mindre opsparing alt i alt. Alene ud fra det synspunkt

kan vi selvfølgelig ikke medvirke til det forslag, som det foreligger her.

Gammelgaard (KF):

Det lyder uhyggeligt, når skatte- og afgiftsministeren siger, at det indgår i regeringens aktuelle overvejelser at gennemføre en beskatning af livsforsikringsselskaber og pensionskasser ud over den beskatning, som i forvejen finder sted.

Den fremtrædende socialdemokratiske skatteideolog Mogens Lykketofts konfiskatoriske idé om en 40 pct.s beskatning af rentetilvæksten for de private pensionsordninger i forsikringsselskaber, pensionskasser m. v. er altså nu fulgt op af socialistisk folkeparti, som har fremsat sit beslutningsforslag i folketinget herom.

Efter det konservative folkepartis opfattelse er en sådan renteskat ensbetydende med et ekspropriationsagtigt angreb på landets hundredtusinder af selvpensionister. Vi mener, det skal ses i sammenhæng med en lang række angreb, som folketingsflertallet har gennemført over for de private pensionsordninger. Jeg vil gerne nævne hvilke.

For det første reducerede man efterlønnen for lønmodtagere med private pensionsordninger med løbende udbetalinger. For det andet begrænsede man fradragsretten for indskud på privat tegnede livrenter og rateforsikringer med løbende udbetalinger. For det tredje forøgede man med tilbagevirkende kraft afgiften for kapitalordninger til 40 pct.

Og så ved vi jo, at der foreligger en række forslag fra regeringens side.

For det første foreligger der forslag om indtægtsregulering af den offentlige folkepension, der også vil gå ud over de private pensionsordninger.

For det andet er der – det er folketinget netop gået i gang med at behandle – første etape af anden del af socialindkomsten, som vil fratage de private pensionsordninger 175 mill. kr. Det vil gå ud over 71 pct. af alle danske funktionærhusstande.

For det tredje fik vi forslaget om overførsel af risikovillig kapital fra pensionskasser og forsikringsselskaber til erhvervslivet.

Og for det fjerde har vi så nu et forslag – forstår jeg på skatteministeren – om beskatning af rentetilvæksten til de midler, som

[Gammelgaard]

lønmottagerne og andre opsparer i private pensionsordninger.

Vi finder, at det er en helt forkert politik, regeringen fører på dette område. Man straffer dem, man burde begunstige og præmiere, dem, der gør noget til gavn for samfundsokonomien.

Lad os nu se på, hvad der sker, i det øjeblik man gennemfører en 40 pct.s rentebeskatning, som hr. Mogens Lykketoft har foreslået det, og som SF foreslår det. En sådan renteskat vil selv med det nuværende høje renteniveau medføre en negativ realrente og dermed en katastrofal forringelse i pensionsniveauet. For den normale selv pensionist vil privatpensionen ved 67 års alderen stort set blive af samme størrelse som folkepensionen. Og sammenholder man dette med forslaget om indtægtsregulering af folkepensionen, medfører det, at uanset at man sparer op igennem et langt liv, kommer man i en situation, hvor man ikke får mere udbetalt end folkepensionen. Det kan man kalde en virkelig brandskatning. Det kan man kalde et virkelig angreb på selv pensionisterne.

Vi afviser det klart fra det konservative folkepartis side.

Jeg vil spørge skatteministeren: vil skatteministeren bringe os klarhed over, hvad det er for tanker, regeringen yderligere går med med hensyn til de private pensionsordninger, med hensyn til straffetogterne mod selv pensionisterne?

Det konservative folkeparti er af den opfattelse, at man fundamentalt burde ændre politik i regeringen på dette område og sørge for at opmuntre så mange som overhovedet muligt til at tegne private pensionsordninger til gavn for den private opsparing og til gavn for statsøkonomien. Man nedsætter jo de offentlige udgifter, når folk selv forsikrer sig.

Glistrup (FP):

I vor generation har vi oplevet og oplever vi enorme omvæltninger i det finansielle grundlag for hele pensionsområdet. Det er ganske uomgængelig nødvendigt, at det også må få indflydelse på hele samfundets pensionspolitik.

Efter fremskridspartiets mening må løsningen være den, at man gennemfører en enkel, letgennemskuelig og styrbar regulering på området ved, at man fuldt og helt koncentre-

rer ethvert skatteyderbetalt subsidium til pensionsformål. Det sker ved, at man giver en stor og god og rundelig folkepension, som er aldeles ens for alle.

Den måde, man i øjeblikket faktisk degraderer folkepensionisterne på – når f. eks. et folkepensionistægtepar kan få en tredjedel af, hvad et arbejdsløshedsægtepar kan få i støtte fra staten, eller en folkepensionist kan få $\frac{1}{2}$ af, hvad en tjenestemandspensionist kan få – er vederstyggelig for os.

Disse problemer skal løses ved, at man siger: ens folkepension for alle, stor og god folkepension, men en folkepension, der selvfølgelig år for år må indrettes efter, hvordan landets økonomiske formåen nu er på det pågældende tidspunkt.

Og så skal vi ikke blande skattereglerne ind i, hvordan man nu får drevet tilskud eller ikke tilskud igennem på en fuldstændig uoverskuelig, indviklet og muligvis urealistisk måde i forhold til pensionerne. Der er løsningen selvfølgelig også ganske enkel: vi afvikler indkomstskatten, og så er vi færdige med alle disse besynderlige virkninger af, at man via skattefrihedsregler og skattefradragsregler opnår at få nogle særlige pensionsreguleringer, som det er totalt umuligt at få styret.

Men vi må også gøre os klart, at dette ikke er et område, som er egnet til, at man laver nogle mellemstadier, nogle svinkeærinder væk fra den lige vej, for pensionskontrakter er noget, som indgås som et fundament for den enkelte families tilværelse, og som strækker sig over perioder på 40 år, måske 30 år, før man får pengene udbetalt. At man så med måneders mellemrum begynder at gribe ind så på den ene og så på den anden måde i pensionsforholdene og må til at lave det om efter et stykke tids forløb, det er bestemt noget, som medfører større ulykke, end det gør gavn. Derfor mener vi faktisk ikke, at SF har fremsat et forslag, som bør nyde nogen særlig bevågenhed i folketinget. SFs forslag vil antagelig ikke kunne virke på nogen som helst fornuftig og ræsonnabel måde over en længere årrække, og så gør det mere skade end gavn, når man kommer busende med et eller andet, der skal lave om på tingene.

SF indrømmer det også selv, for end ikke den herskende klasses parti har kunnet undgå i sine bemærkninger at anføre, at en gennemgribende reform også må omfatte tjene-

[Glistrup]

stemandspensionerne, og så skynder man sig at sige: men det skal vi skam ikke have noget af, så det er ikke med i vores forslag her.

Det siger sig selv, at skal vi virkelig til at finde ud af, hvordan vi får indført rimelige og fornuftige tilstande med hensyn til, hvad staten skal bidrage med i forhold til pensionsområdet, kan vi ikke komme uden om, at den dyrtidsregulerede tjenestemandspension, der fører til, at postmesteren får større pension, end landmanden gør, kan vi ikke opretholde.

Derfor skal vi ikke forsøge at bruge den trædesten i udviklingen, som SFs forslag i det højeste ville være. Vi må styre direkte på målet, og målet må altså være, at vi får omgjort denne ulykkelige Bismarckidé med, at skattevæsenet skulle have nogen indflydelse på pensionsforhold, ved, at vi simpelt hen får afviklet indkomstsatten. Det er den eneste måde, man på en hæderlig og ræsonnabel måde over for flertallet af den danske befolkning kan klare det problem, som SFs forslag rejser.

Bernhard Baunsgaard (RV):

SFs forslag om beskatning af rentetilskrivningen ved pensionsordninger m.v. rører ved et problem, som jeg er enig med ministeren i vi ikke bare kan lade ligge, fordi det spiller en meget, meget stor rolle for, hvordan vores samfund udvikler sig økonomisk.

Når jeg har givet denne tilslutning til, at der her er et problem, vi bestemt skal se på, må jeg tilføje, at jeg blev lidt overrasket over den måde, man tog det på. Hvis jeg sammenholder ministeren og den socialdemokratiske ordfører – og det skal jeg vel – forstår jeg, at man især interesserer sig for det, der ligger ud over inflationen. Man siger, det er helt i orden, at kapitalen bevares intakt, at den bevarer sin købekraft, at den er inflations sikret, og at man vil beskatte det, der ligger derudover; sådan må jeg forstå udsagnene til sammen. Imidlertid omhandler dette forslag fra SFs side jo slet ikke det; det omhandler simpelt hen en 40 pct.s beskatning af rentetilskrivningerne, og jeg blev ikke helt klar over, hvordan man egentlig fra socialdemokratiets og regeringens side så har tænkt sig dette. Den konservative ordfører nævnte, at vi hermed var inde på det problem, som renteskatteordningen rejser. Kunne det tænkes, at re-

geringen vil gå med til et forslag, der beskar indkomsterne for pensionsordninger med 40 pct., eventuelt i form af renteskatteforslaget? Det ville være vældig oplysende at få dette at vide på nærværende tidspunkt. Vi mener ikke, det er rimeligt at gennemføre SF-forslaget med en 40 pct.s beskatning af rentetilskrivningerne, men vi mener, det kan være rimeligt allerede nu at tage fat på at få klaret, hvordan vi egentlig skal løse dette problem. Jeg vil meget nødig have, at det, at vi drøfter dette problem, skal opfattes som en straffeekspedition mod pensionsordningerne, i anledning af, at man ikke hoppede med på regeringens idé om, at selskaberne nu skal investere, ikke som det hidtil har været deres pligt, og som det er naturligt, bedst muligt af hensyn til dem, der skal have pensionerne udbetalt, men efter regeringens forgodtbeholdende.

Det må være regeringens opgave at skabe sådanne vilkår for den aktive erhvervsinvestering, at den kan klare sig over for den passive, og der er her to veje at gå. Man kan enten gøre det lige så dårligt at have passiv investering, som det nu er at have aktiv investering, eller den anden, at bedre vilkårene for den aktive. Regeringen er da heldigvis også inde på overvejelser i den retning.

Jeg vil som sagt nødig have, at det skulle stå uimodsiget, at det bliver en slags straffeekspedition mod dem. Det var nu heller ikke det indtryk, jeg fik af de taler, der blev holdt på Bankforeningens generalforsamling i går, og her tænker jeg især på den tale, der blev holdt af økonomiminister Ivar Nørgaard.

Wilhelm (VS):

Jeg ved ikke, om jeg har misforstået dette forslag, men da jeg hørte på de borgerlige ordførere, måtte jeg få det indtryk, at det kun drejede sig om private pensionsordninger. Jeg har imidlertid forstået på SF – bl. a. ud fra de tal, de angiver i bemærkningerne – at det også angår de overenskomstmæssige pensionsordninger, og det er vel langt den største del. Hvis det er korrekt, vil jeg alligevel sige, at vi har sympati for SFs forslag, men at vi finder, der er mange problemer forbundet med det, og dem vil vi gerne være med til at prøve at få opklaret.

For det første var det da interessant at vide, om SF har gjort sig nogen særlige overvejelser – det skriver de nemlig ikke – siden

[Wihjelm]

de foreslår en 40 pct.s beskatning. Hvis man endelig ville være konsekvent på dette område, hvorfor så ikke foreslå en ganske almindelig marginal indkomstskatteprocent for hver enkelt af de mennesker, der har pensionsordninger, kollektive eller individuelle, private eller overenskomstmæssige? Er det Lykketoftstemplet, man lige skal have på sit forslag, eller hvad er det for særlige overvejelser, man har gjort sig?

Et andet oplagt spørgsmål, der melder sig, uanset om man nu laver en 40 pct.s beskatning eller en almindelig indkomstbeskatning af rentetilvæksten, er, hvad man forestiller sig, når pensionerne udbetales til sin tid. Skal de så ikke indkomstbeskattes? Hvad er det ellers for et princip, man laver: at pengene først beskattes som indkomst, hvorefter de ligger i nogle år og så beskattes som indkomst én gang til? For de pensioner, der bliver udbetalt til sin tid, er jo i alt væsentligt baseret på den forrentning, der er sket i de forløbne år. Det er ikke for at afvise forslaget, men af reel interesse for problematikken, at jeg rejser disse spørgsmål, men vi kan nok ikke få dem klaret i dag.

Der har været et hysteri med hensyn til det, man også i SFs forslag kalder »bomben under samfundsøkonomien«. Jeg mener, det i betydeligt omfang er noget hysteri, for der ville i det væsentlige være den samme bombe under samfundsøkonomien, hvis man havde accepteret regeringens krav om at bruge disse midler til risikovillig kapital. De skulle sandt for dyden være overordentlig risikovillige, hvis de ikke ville give præcis den samme bombe under samfundsøkonomien og ville være stort set de samme fordringer efter 40 års anbringelse på den måde, som regeringen havde tænkt sig.

Når man skræller alle de hysteriske erklæringer fra Nationalbanken, og jeg ved ikke hvad, fra, er det, man i virkeligheden siger, når det kommer til stykket, at opsparingen er for stor. Det må det være, for der ville jo ikke ske nogen som helst ændring af forrentningen af disse midler, hvis man inddrog 40 pct. af renterne. Der ville ske en anden ændring, men ikke af forrentningen, for den er bestemt af helt andre ting, nemlig af hvad folk er villige til at låne penge for. Men der ville ske den ændring, at en del af denne tilskrivning blev benyttet umiddelbart af staten, formøbet på en eller anden måde, og det

ville formodentlig næppe gøre den »bombe under samfundsøkonomien«, man ophidset taler om, særlig meget mindre.

Vi synes altså, der er en del problemer i dette her. Det er muligt, man kan påpege, at pensioner efter de nuværende ordninger til sin tid vil blive 3-4 gange det, folk har tjent, da de tjente bedst, men det er vel så en slags udtryk for, at disse pensionsbidrag – nu taler jeg især om de meget store grupper, f. eks. de offentligt overenskomstansatte – på 15 pct. af lønnen i virkeligheden er lovlig meget i forhold til, hvor længe folk lever, efter at de bliver pensioneret.

Der melder sig altså en hel del spørgsmål her, men de er stillet af interesse og i øvrigt i en vis sympati for SFs forslag; jeg vil nødig misforstås på dette område.

VS er imod, at man skattebegunstiger pensionsordninger, og vi er tilhængere af, at en langt større gruppe af befolkningen bliver direkte aktivt interesseret i den generelle folkepension, og at ingen – eller i hvert fald ikke alt for mange – skyder sig ind under nogle bedre individuelle eller kollektive ordninger.

Med den interesse som baggrund vil vi meget gerne gå ind i dette store problem, som dette givetvis er, men også med en hel del spørgsmål om det, som jeg har anskueliggjort.

Flygaard (DR):

Retsforbundet ser med en vis sympati på det foreliggende forslag til folketingsbeslutning, men jeg vil dog gerne gøre den bemærkning, at vi tror, at en isoleret 40 pct.s beskatning på dette område er en uheldig måde at tage tilløb til gennemførelsen af en renteskatteordning på, for når de 40 pct. er nævnt, må det være helt klart, at det skal ses i dette perspektiv, og det må være lige så klart, at hvis man vil gennemføre en sådan renteskatteordning, skal den ikke i sig selv indebære en dobbelt beskatning. Derfor vil jeg stille det samme spørgsmål som ordføreren for venstresocialisterne, nemlig at hvis man beskatter den løbende tilvækst, kan der vel ikke blive tale om også at beskatte hele beløbet, når det til sin tid kommer til udbetaling, men kun det opsparede eller det indbetalte beløb.

[Flygaard]

Med disse få bemærkninger vil jeg sige, at vi gerne vil være med til at se positivt på det foreliggende forslag, men vi vil ikke være med til nogen form for dobbeltbeskatning. Hvis dette forslag blot kan sætte skub i gennemførelsen af en renteskatteordning, vil vi hilse det med tilfredshed.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg kan takke ministeren for en positiv behandling. Det undrer mig lidt, at ministeren sagde, der var store problemer med at få det gennemført, men ikke sagde en lyd om, hvad det var for problemer, men det er måske bare den sædvanlige snak, når det drejer sig om oppositionspartiforslag: regeringen har ikke fundet sine ben endnu, og så skal det afvises, så finder man på noget at sige.

Hr. Stavdahl var også meget positiv, men var lidt mere specifik, idet han nævnte, at det, man burde beskutte, var realrenten. Vi er for så vidt enige i det synspunkt, at det under de nugældende forhold er nødvendigt, at pensionsopsparingen er inflationssikret, men hvis man tager udgangspunkt udelukkende i realrenten, skal man jo op på en meget høj procent for at nå det mål, og derfor har vi fundet det rimeligere at tage 40 pct. Derved kommer vi stadig væk ned på et stykke over inflationen, men det siger sig selv, at man så må korrigere det, hvis renten på et eller andet tidspunkt skulle falde væsentligt. Den bedste måde at opnå en inflationssikret pensionsopsparing på, var vel egentlig at lade pengene gå ind som indeklån til boligbyggeri, landbrug o. lign. Derved ville vi netop få den automatiske inflationssikring af pensionsopsparingen.

De borgerlige partier, de konservative og venstre, kunne ikke godtage forslaget. Det er egentlig ejendommeligt. Vi er løbet ind i en situation med en ekstremt høj rente. Den medfører, at der vælter milliarder af kroner ind i pensionskasser og forsikringselskaber. Den selv samme høje rente er i færd med at kvæle store dele af erhvervslivet. Nu kommer vi med et forslag om at kappe noget af disse milliarder af denne vækst og putte den ud i erhvervslivet, og så går de partier, der normalt siger, de er erhvervsvenlige, imod det. Jeg forstår ikke sammenhængen, men det er vel spørgsmålet om at have en klar social holdning, og de ved godt, at det stort set er

de mere velstående, der har disse pensionsordninger, og at der er stemmer i det.

Hr. Ivar Hansen sagde en ting, som jeg var meget enig i, nemlig at regeringen truede pensionskasserne. Vi synes også, det var en meget uværdig forestilling, at regeringen, fordi den konstaterede et problem og ville finde en løsning på det, for at få denne igennem var nødt til at true pensionskasserne ved at sige: hvis I ikke gør det, kommer vi og beskatter jer. De sagde det dog negativt, nemlig: hvis I gør det, skal vi nok lade være med at beskutte, men det betyder vel det samme.

Baggrunden for denne uværdige optræden fra regeringens side var jo, at de var bragt i en tvangssituation. Vi er nemlig medlemmer af EF, som det måske er gået op for folk, og EFs første livsforsikringsdirektiv forbyder, at regeringen ved lov griber ind over for placeringen af forsikringselskabers midler; derfor var regeringen nødt til at optræde på denne for en dansk regering så uværdige måde. Det var en følge af vort EF-medlemskab.

Hr. Ivar Hansen spurgte også, om det skulle gælde allerede etablerede eller kun nyetablerede pensioner, og talte om indgåede aftaler. Deroverfor vil jeg gøre opmærksom på, at beskatningsregler ikke er indgåede aftaler. Det har lige så lidt som den høje rente noget med indgåede aftaler at gøre. Dengang de fleste tegnede deres pensionsforsikring eller indgik i et ansættelsesforhold, hvori en sådan indgik, var renten langt lavere. Nu ryger renten i vejret, og så må vi ændre beskatningen derefter.

Hr. Gammelgaard talte om konfiskatoriske ideer i denne forbindelse. Enten kan hr. Gammelgaard ikke regne, eller også er han ude på det agitatoriske overdrev. Uanset om det er det ene eller det andet, synes jeg ikke, hans indlæg er værd at beskæftige sig med, og derfor vil jeg ikke gøre det.

Hr. Glistrup sagde noget, som jeg er enig i, nemlig at målet må være, at alle får en folkepension, de kan leve af, og at man så skal droppe enhver form for skattebegunstigelse af pensionsordninger. Det synes jeg også må være målet, og hvis det blev gennemført, skulle der ikke være nogen skattefrihed for pensioner eller for renter undervejs, og den tilsvarende begunstigelse, der ligger i tjenestemandspensionerne, skulle selvfølgelig fjernes. Men da vi har erkendt, at dette ikke er muligt, ønsker vi at gennemføre en mindre

[Rahbæk Møller]

vidtgående reform, og dér viser fremskridts-partiet sig altså som et alt-eller-intet-parti, der ikke kan gå med til nogen delreform og derfor afviser dette forslag.

Hr. Bernhard Baunsgaard var positiv over for intentionerne i hvert fald, og det skal jeg takke for.

Hr. Wilhjelms stillede nogle spørgsmål, som jeg allerede delvis har besvaret. Som sagt er vores mål, at folkepensionen bliver rimelig, og hvis det opnås, vil vi ophæve enhver skattebegunstigelse, det vil sige fradrag for indskud og skattefrihed for renter. Men dette her er langt mindre vidtgående, og derfor har vi sat grænsen til 40 pct., fortrinsvis under hensyntagen til at det netop vil tage den væsentlige del af realrenten væk; vi får en stigning, der ligger en smule over inflationen. Hvis vi fulgte hr. Wilhjelms og indkomstbeskattede renterne, ville det, som det fungerer i dag, dels være ret vanskeligt administrativt, fordi vi skulle gå ind i den enkeltes konto med en individuel skatteprocent, dels ville det altså også være en noget mere vidtgående reform, end vi ønsker i dag. Til gengæld er det meningen, at pensionerne fortsat skal indkomstbeskattes. Indkomstbeskatningen af pensionerne ved udbetalingen modsvarer skattefriheden ved indbetalingen. Det har ikke noget med skattefriheden for renter at gøre. Skattefriheden for renter gør, at folk får den kolossale realrente, der, som hr. Stavads var inde på, giver en kræftagtig vækst og medfører, at der kan blive tale om pensioner på 4-5 gange folks udbetalte løn i sidste år.

Hr. Flygaard var positiv over for intentionerne, forstod jeg, og det takker jeg også for.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg må for det første sige, at jeg kan ikke acceptere, at regeringen på noget tidspunkt skulle have truet nogen – selvfølgelig ikke. Spørgsmålet om beskatning har været inde i billedet i den skattepolitiske debat i flere år; der er intet nyt heri.

Hr. Rahbæk Møller spurgte mig, hvad det var for nogle problemer, der rejste sig. Her vil jeg for det første henvise til det eksempel, som hr. Rahbæk Møller formentlig selv har beregnet og anvendt i bemærkningerne til beslutningsforslaget. Dette eksempel er nemlig forkert, og det hænger sammen med, at

man blander forskellige regler sammen. Hvis hr. Rahbæk Møller gerne vil have det belyst, skal det blive belyst under udvalgsarbejdet. Det viser netop, at der er stor forvirring om, hvordan reglerne i øvrigt kommer til at påvirke hinanden.

Men der er jo også rejst en lang række andre spørgsmål. Den socialdemokratiske ordfører har spurgt, om det er realrente, der skal drages ind i billedet. Jeg tror ikke selv så forfærdelig meget på, at det er den, der i givet fald kan komme til at danne udgangspunkt, men det er da rimeligt at pege på, at det er et så centralt spørgsmål, at det i hvert fald bør indgå i overvejelserne.

Der er også en lang række andre spørgsmål, som i givet fald måtte ind i billedet, men det, som i situationen forekommer mig væsentligst, er, at der nu på initiativ af Folketinget og bl. a. hr. Rahbæk Møller er ved at blive nedsat et udvalg til at overveje bl. a. hele problemstillingen med hensyn til asymmetrien i vores skattelovgivning. Det foreliggende beslutningsforslag vedrører præcis asymmetriproblemet, og det er lige præcis også det, man har bedt udvalget om at beskæftige sig med primært. Det understreger vel også, at det er komplicerede problemer, og det understreger måske ikke mindst, at man nu ikke skal begrave sig alt for dybt i skatte- og afgiftsudvalget i forbindelse med dette forslag, men lade det udvalg, som nu bliver nedsat – bl. a. på hr. Rahbæk Møllers opfordring – få lejlighed til at kulegrave, analysere og vurdere hele problemstillingen med hensyn til asymmetrien.

Dette er i øvrigt også svar på det spørgsmål, hr. Bernhard Baunsgaard stillede mig.

Gammelgaard (KF):

Jeg synes, det var interessant at høre skatteministeren sige, at man ikke har truet livsforsikringselskaberne og pensionskasserne, for derefter at konstatere, at man, da man ikke fik den frivillige ordning, nu overvejer en egentlig beskatning af de pågældende selskaber.

Jeg står her med et blad, der udgives af Magistrenes Pensionskasse, hvoraf det tydeligt fremgår, at regeringen har sammenkædet spørgsmålet om bevarelse af de i overenskomsterne hjemlede pensionsbidrag på det nuværende niveau og bevarelse af pensions-

[Gammelgaard]

kassernes stilling i det gældende skattesystem med hele overenskomstsituationen. Det vil altså sige, at man direkte over for en enkelt pensionskasse – og jeg går ud fra, at det også gælder de øvrige pensionskasser – har sagt, at hvis de pågældende ikke går ind på en ordning, hvorefter der overføres midler til betalingsbalanceerhvervene, sker der enten det, at folk bliver beskattet, eller også at de ikke kan få det pensionsbidrag, de hidtil har fået. Det kalder jeg i hvert fald trusler.

I øvrigt vil jeg sige til hr. Rahbæk Møller, at det er direkte forkert, når SF siger, at en 40 pct.s beskatning betyder, at man stadig væk ligger et stykke over inflationen, hvad angår tilvæksten i pensionsværdien. Hvis pengene er anbragt til en obligationsrente på 18 pct. og man tager de 40 pct. heraf, er vi nede på 10,8 pct. I øjeblikket ligger den gennemsnitlige løninflation på 11 pct., og det vil sige, at man med en 40 pct.s rentebeskatning som foreslået af SF og hr. Lykketoft får en negativ realrente, med andre ord at der i realiteten bliver tale om en stadig mindre værdi af de private pensionsordninger. Det er det, der er det afgørende, for så får man ikke befolkningen til at investere i private pensionsordninger.

Når der tales om, at det er de socialt velbeslåede, der har penge i livsforsikringsselskaber og pensionskasser, må det måske være mig tilladt at gøre opmærksom på følgende: der findes i øjeblikket (ultimo 1977) 1.647.000 pensionsordninger i livsforsikringsselskaberne og 165.000 i pensionskasserne. Den gennemsnitlige opsparede formue pr. police er 26.500 kr. Den gennemsnitlige årlige præmie er 2.500 kr. Det er klart bevist med de tal fra livsforsikringsselskaberne og pensionskasserne, som jeg her citerer, at det er et bredt udsnit af befolkningen, der deltager i disse opsparinger.

Glistrup (FP):

Hr. Ivar Hansen, hr. Rahbæk Møller og hr. Gammelgaard var inde på det uværdige og skammelige i det, vi som folketingsmedlemmer har været tilskuere til igennem det sidste halve års tid med hensyn til regeringens forsøg på at få pensionskasserne til at gå ind på en ordning. Jeg vil gerne melde mig som fjerde hjul på den vogn, for i virkeligheden er det meget værre, end det er ble-

vet fremstillet, og helt anderledes end det, som skatteministeren søgte at strø sand på.

Sandheden er den, at regeringen i april måned i år ligefrem tilbød at indgå på en formelig aftale, klart og tydeligt udparcelleret i paragraffer, om, at regeringen forpligtede sig til, at skatterne på disse pensionskasser og livsforsikringsselskaber ikke ville blive skærpet i en nærmere, præcist angiven periode – så vidt jeg husker frem til d. 31. marts 1986 eller noget lignende – såfremt disse pensionskasser og livsforsikringsselskaber bare ville føje sig efter det, der under et middagsselskab ude hos økonomiministeren pludselig var blevet blomsten i regeringens økonomiske politik.

Det er simpelt hen noget, der i den grad ligger på kanten af det forfatningsmæssige, at en regering forpligter sig til, hvordan skatteudskrivningen skal finde sted inden for de kommende år, for det er kun folketings og det til enhver tid siddende folketings, som kan gå ind på det. Derfor synes jeg, det ville være rart, når vi første gang får lejlighed til at debattere dette i folketings – de konservative tog jo desværre den forespørgselsdebat tilbage, der skulle have været om emnet – at få fastslået, at folketings bestemt ikke kan være tjent med, at regeringen ved den slags forhandlinger forsøger at trænge sig ind på det, som er folketings suveræne og eneste afgørelsesområde. Jeg synes, dette skal med som supplement til de indlæg, der tidligere har været om dette emne.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg synes sandelig også, det var en interessant oplysning om regeringen, som ministeren nu benægter, at regeringen faktisk har truet pensionskasser og forsikringsselskaber på den indirekte måde, at man har lovet, der ikke ville komme nogen beskatning, hvis de fulgte disse retningslinjer. Der er ganske mange udsagn i presse osv., og hr. Gammelgaard nævnte ét, som så er forkert.

Nu fortsætter hr. Glistrup med at tale om det uværdige. Det ord har jeg også brugt, men jeg vil ikke kritisere regeringen i denne forbindelse. Det, der er uværdigt, er, at vi er bragt i en situation, hvor en regering er nødt til at optræde på en uværdig måde for at løse et problem. Den enkleste løsning var selvfølgelig, at den, når den ser, at der flyder milli-

[Rahbæk Møller]

arder ind i disse pensionskasser og forsikringselskaber og boligbyggeriet og landbruget mangler tilsvarende kapital, fremsatte et lovforslag, der gik ud på, at nogle af disse penge skulle ud i byggeri og landbrug på indeksvilkår. Men denne mulighed er regeringen blevet berøvet på grund af EF-medlemskabet. Det er det uværdige i situationen.

Til hr. Gammelgaard vil jeg blot sige, at det regneeksempel, han kom med, viste, at inflationsdækningen ved en rente på 18 pct. og en beskatning på 40 pct. ville være 10,8; det er over den løbende inflation for tiden. Hr. Gammelgaard sagde det sådan set også selv, da han sagde, at løninflationen er noget andet. Jeg synes ikke, der er nogen, der har krav på, at deres pensionsbetaling skal følge lønnen. Den skal følge den almindelige inflation, og den er under 10,8. I øvrigt er renten i dag over 18 pct., den er omkring 19 pct.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette for-

slag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Uddannelsesudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner. (Lovforslag nr. L 18).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Fra medlem af folketinget *Ove Jensen*, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 5. december 1980 atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Blæsbjergs*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 5. december 1980, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.10
